

PROMOCIÓ DE L'AMBIENTALITZACIÓ DE FESTES I ESDEVENIMENTS PÚBLICS. EXEMPLE D'IMPLEMENTACIÓ

Campanya “Reomple, Reutilitza, Redueix” a Vilafranca del Penedès (Catalunya)

Descripció

Vilafranca del Penedès és un municipi de la comarca de l'Alt Penedès amb una població de 40.056 habitants¹. L'any 2021, l'Ajuntament va iniciar una campanya formada per diferents accions amb l'objectiu de reduir la generació d'envasos d'un sol ús. Les diferents actuacions emmarcades dins de la campanya van ser les següents:

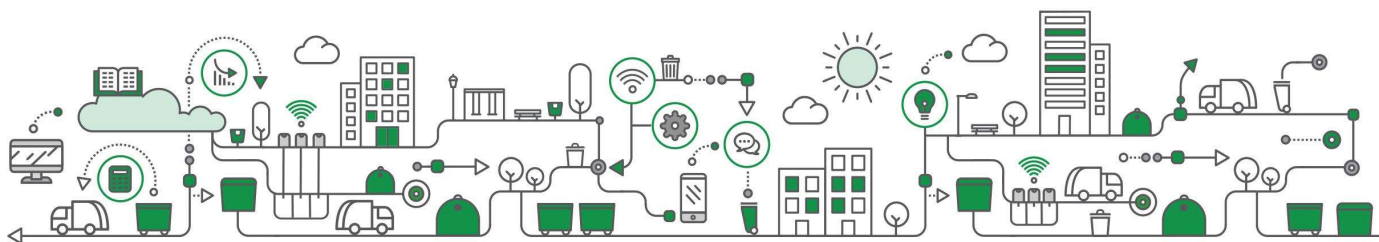
- **Fonts d'aigua transportables per a esdeveniments:** per tal de reduir l'ús d'envasos d'un sol ús en diferents esdeveniments esportius, el novembre de 2021 el consistori va iniciar una campanya de proveïment d'aigua a través de fonts mòbils, garrafes reutilitzables i punts d'aigua amb filtres. La iniciativa, de caràcter periòdic, es va dur a terme de nou el gener i novembre de 2022, el gener, maig, abril de 2023, i està previst que segueixi en marxa fins al novembre de 2023 i a partir de gener de 2024.

Figura 1. Fonts d'aigua mòbils. Font: Ajuntament de Vilafranca del Penedès, 2023.

- **Campanya de sensibilització dirigida a tota la població:** iniciada el novembre de 2022, aquesta campanya de caràcter informatiu dirigida a tota la població va tenir com a objectiu conscienciar sobre el volum de residus que representen els envasos d'un sol ús d'aigua, el cost anual que representa per una a família i les alternatives existents per

¹ Idescat, 2022.

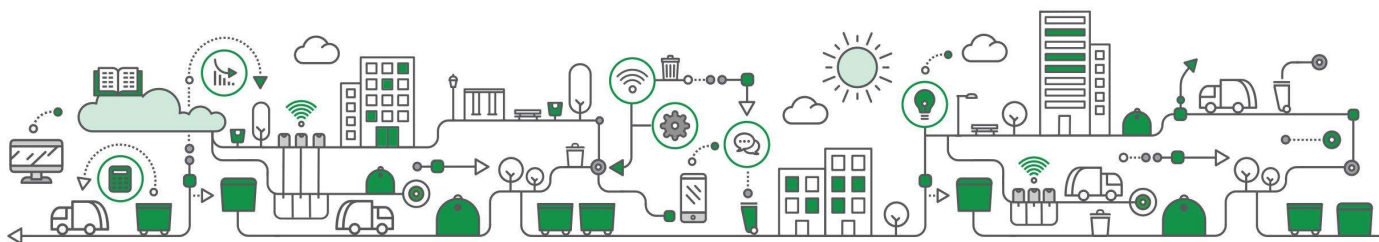

minimitzar la generació de residus. Per reforçar la campanya informativa, es va difondre informació complementària a través de xarxes socials i televisió, sobre les ubicacions de les fonts situades a la via pública i la qualitat de l'aigua de la xarxa, els comerços amb venda d'aigua amb envasos retornables, i restaurants amb dispensadors d'aigua. Aquesta campanya es va repetir durant els mesos de juny i juliol de 2023, i està previst que tingui una última edició el proper mes de novembre.

Figura 2. Contingut informatiu de les xarxes socials. Font: Ajuntament de Vilafranca, 2023.

- Campanya per al foment del consum d'aigua de l'aixeta adreçada a bars i restaurants: l'objectiu d'aquesta campanya va ser informar de les novetats normatives als establiments de restauració ubicats al municipi, així com distribuir material informatiu per ajudar a complir amb nous requisits legals previstos en la Llei 7/2022 de residus per a una economia circular i sòls contaminats, que obliguen als establiments a oferir aigua no envasada (és a dir, de l'aixeta) de manera gratuïta, a vendre un percentatge d'aigua i refrescos mitjançant envasos reutilitzables, i prohibeix l'ús de plats, coberts i

canyetes de plàstic d'un sol ús. La campanya es va dur a terme durant els mesos de juny i juliol de 2023, coincidint amb els mesos estivals, basant-se en la realització de visites als establiments per distribuir el material informatiu.

En aquest context, el material dissenyat va consistir en un display per posar a la barra del restaurant on s'informa que l'establiment està compromès amb la reducció de residus, i paral·lelament se'ls va proporcionar un llistat de possibles actuacions a implementar per tal de reduir els residus generats. A mode d'incentiu, les ordenances fiscals van preveure un 20% de bonificació en la taxa de residus pels establiments que s'adherissin a la campanya.

Figura 3. Material informatiu de la campanya de promoció del consum d'aigua de l'aixeta a bars i restaurants. Font: Ajuntament de Vilafraça, 2023.

- **Fonts d'aigua connectades a la xarxa en edificis municipals:** durant la campanya "Adéu plàstics", iniciada durant l'any 2023 i amb projecció fins a l'octubre de 2024, es va eliminar la compra d'ampolles de plàstic en edificis municipals i es van substituir per fonts d'aigua i garrafes, gerres i gots reutilitzables. A més, per tal de reduir el nombre de gots d'un sol ús, habitualment disponibles al costat dels punts d'aigua mòbils en edificis municipals amb una alta freqüència de visitants, es van instal·lar fonts d'aigua connectades a la xarxa i es van repartir ampolles reutilitzables entre els seus treballadors.

A banda d'aquesta actuació, durant els anys 2022 i 2023 es van fer campanyes dirigides a col·lectius específics, com ara els joves usuaris de l'Espai Jove La Nau, la Unitat de Serveis, la Policia Local, el col·lectiu Agrupació de Defensa Forestal (ADF) i els regidors municipals, per fomentar la substitució d'envasos d'un sol ús per envasos reutilitzables.

Figura 4. Punt d'aigua instal·lat en edificis municipals. Font: Ajuntament de Vilafranca, 2023.

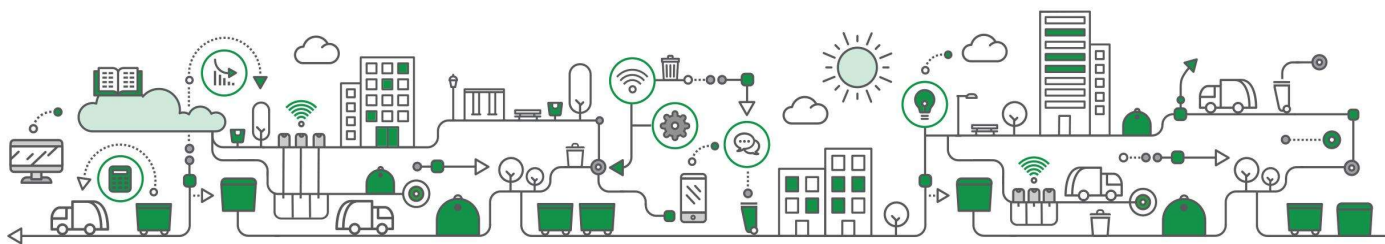
Resultats

La implementació d'actuacions per minimitzar la generació d'envasos d'un sol ús en els esdeveniments públics, així com en les seves dependències ha tingut un impacte positiu. Concretament, l'estalvi d'ampolles d'aigua en la Mitja Marató de Vilafranca, celebrada anualment al mes de novembre, s'estima en 18.000 envasos.

En relació a la campanya dirigida als establiments pertanyents al sector de la restauració, 50 dels 56 establiments visitats es van adaptar a la nova normativa, oferint aigua de forma gratuïta i complementària a la seva oferta. Per altra banda, 51 dels establiments ja complien amb l'obligació de disposar d'uns determinats percentatges de begudes comercialitzades en envàs reutilitzable, assolint l'objectiu fixat per normativa abans de l'any 2025.

Respecte a la campanya dirigida al personal municipal, així com a entitats pertanyents al municipi, la rebuda va ser bona i els resultats significatius. Es van repartir un total de 637 envasos reutilitzables entre els usuaris de La Nau, la Unitat de Serveis, la Policia Local, els voluntaris de l'ADF, els regidors i els participants de l'esdeveniment sobre emprenedoria, innovació i esperit empresarial "Catalunya Summit". En conseqüència, l'estalvi d'envasos d'un sol ús s'estima en 3.000/any en el cas dels treballadors municipals amb feines a l'exterior, i en 5.000 i 1.200 en un període de 6 mesos pels espais de La Nau i l'Alberg, respectivament.

Aquest conjunt d'iniciatives ha tingut un cost aproximat de 22.000€, dels quals 11.000€ es corresponen a despeses materials i 11.000€ a personal contractat. En aquest context, part de la despesa va ser sufragada gràcies a l'atorgament de la subvenció de prevenció i preparació per a la reutilització de residus municipals 2021 de l'Agència de Residus de Catalunya.

Més informació

Ajuntament de Vilafranca del Penedès
Contacte: Marta Vallès Vallès
Correu electrònic: mvalles@vilafranca.org

